

trichter Höhlen nicht vorzukommen; anderwärts ist auch sie in Höhlen gefunden worden. Bei uns lebt diese Art regelmässig in Höhlen von Maulwürfen und andern Erdsäugertieren (Sittard, Valkenburg).

Sittard.

H. SCHMITZ S. J.

Springende Mycetophilidenlarven.

Dass es in mehreren Familien der Dipteren Larven gibt, die sich springend fortbewegen, ist eine bekannte Tatsache; die springenden Maden der Käsefliege (*Piophilidae casei* L.) werden fast in allen Lehrbüchern der Zoologie erwähnt. Vielleicht ist auch das Springen von Mycetophilidenlarven längst beobachtet worden; mir war es indessen neu, und da durch Aufzucht der Larven die Art, zu welcher sie gehörten, genau festgestellt werden konnte, so ist es vielleicht nützlich, dass die Beobachtung hier mitgeteilt wird.

Die Larven wurden Mitte Mai 1916 bei Sittard auf einem grossen Baumpilz (*Polyporus*?) angetroffen. Als sie ausgewachsen waren, vollführten sie durch energische Krümmung des Körpers Sprünge bis zu 20 cm Weite (21. Mai) Während des Puppenzustandes gingen die meisten zugrunde; nur zwei Imagines kamen am 29.5 zum Vorschein, ♂ und ♀. Sie entsprachen aufs Genaueste der Beschreibung von *Mycetophila cingulum* MG. bei VAN DER WULP, *Diptera Neerlandica*, p. 154.

Sittard.

H. SCHMITZ S. J.

Nieuwe vondsten voor de Nederlandsche Coleopteren-fauna, VII.

Hygrobia tarda HERBST. De verschillende auteurs beschrijven de kleur van het halsschild aldus: de voor- en achterrand zwart, overigens roestrood of bruingeel. De heer C. J. DIXON maakte mij opmerkzaam op het voorkomen van exemplaren, bij welke de zijranden eveneens zwart zijn, waardoor het halsschild dus alleen in het midden roestrood of bruingeel en aan alle randen zwart gekleurd is. Ze zijn

vrij zeldzaam, ongeveer 10 0/0. Wil men deze kleur-aberratie met een naam aanduiden, dan zou „*circumflua*” **nov. ab. col.** daarvoor niet ongeschikt zijn. Bij overgangsvormen vertoont de voorrand van het halsschild eerst neiging om aan weerszijden naar den zwarten achterrand uit te zakken; dan heeft men exemplaren bij welke de zijranden niet meer geheel geel, maar hier en daar met zwarte stippen bedekt zijn, om eindelijk de hierboven beschreven a. te verkrijgen. — Bij eene monstruositeit uit Loosduinen (waar de soort, in de modder van slooten op zandgrond, algemeen is) is het halsschild in 't midden, van voren en van achteren, ingeknepen, waardoor de zwarte vóór- en achterrand met eene korte verbinding aaneenstooten.

Mijn dank aan genoemden heer voor de vele zeldzame soorten, die ik, gedurende een aantal jaren, van hem ontving.

Stenus niveus FAUVEL. Bij Ommen, Juni, werd één enkel exemplaar, door den heer D. VAN DER HOOP gevangen en welwillend voor mijne collectie afgestaan. Ik maak van de gelegenheid gebruik aan genoemden heer mijn grooten dank te betuigen voor de vele nieuwe en zeldzame soorten, waarmede hij de standaard-collectie verrijkt heeft.

Platystethus nodifrons SAHLB. Één enkel exemplaar uit aanspoelsel van de Maas, nabij Steyl (Limburg), Dec. Dr. H. J. VETH, uit wiens aandeel van de, van BR. BERCHMANS ontvangen, toezending het exemplaar verkregen werd, was zoo welwillend dit voor mijne collectie af te staan. Ook wil ik hier mijn dank uitspreken voor de genereuse wijze, waarmede 'de nestor der Nederlandsche Coleopterologen, gedurende ruim 40 jaren, mijne collectie van nieuwe en zeldzame soorten heeft voorzien. — In oudere opgaven was deze soort ten onrechte uit Nederland opgegeven, meestal met *P. nitens* SAHLB. verward.

Trogophloeus rivularis MOTSCH. Onder den normalen vorm, met meer of minder roodbruine dijen, vindt men soms melanistische exemplaren, bij welke de sprieten geheel pekzwart en de pooten volkomen zwarte dijen bezitten; bij de determinatie zou men allicht op *T. obesus* KSW. (*memnonius* auct., nec ER.) komen. HANS WAGNER (in Ent. Mitt. V, 1916) noemt deze a. *marchicus*.

Acmaeops marginata F. (zie 2^e Lijst van soorten enz., in Tijds. v. Ent. XLVII, blz. 175). Mr. L. DE VOS TOT NEDERVEEN CAPPEL had het geluk, het type bij Ommen, Juni, te vangen en, dank zij zijne bekende genereusheid, voor mijne collectie welwillend af te staan.

Dorcadion fuliginator L. (zie Entom. Bericht., Deel IV, No. 90, 1 Juli 1916). Het exemplaar, mij zoo vriendelijk geschonken, is een ♂, zoo ook het defecte exemplaar, van Pater SCHMITZ gekregen. Het ♀ zag ik in de collectie van Pater WILFRIDUS RISWICK, bij welk ex. het grijze vilt op de dekschilden iets afgewreven is, vooral over de flauw aangeduide langsribben, die het eerst daaraan blootgesteld zijn. Dat de ♂♂ in den regel een meer helder grijs vilt op de dekschilden vertoonen, is een gevolg daarvan, dat zij niet zoo verborgen leven als de ♀♀, die, aan plantenwortels verblijf houdende, meer met hun lichaam langs voorwerpen in en op den bodem schuren. De mededeeling in het Maandblad, uitgegeven door het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, 5^e Jaargang, Nos. 7 en 8, Juli—Aug. 1916, dat, naar de meening van Pater WILFRIDUS RISWICK, dit ♀ niet de stamvorm schijnt te zijn, maar de var. *Fäuneri* HUBENTHAL, blijkt dus onjuist te wezen. In de beschrijving van deze, in Thüringen voorkomende, kleur-afwijking, staat in REITTER's „Fauna Germanica”: „Manchmal sind auch die Fd. ganz schwarz” (dus niet met witgrauw toment bedekt): „a. *atrum* BACH., oder schwarz, etwas deutlicher grau oder braun behaart: a. *Fäuneri* HUBENTH.” Bij deze laatste is dus geen sprake van een witgrijs vilt, zooals bij het ♀ uit Limburg, maar van een iets duidelijker beharing op het zwart, dan bij a. *atrum* BACH, welke beide a. vermoedelijk niet in Limburg voorkomen.

Schr. dezes beveelt zich zeer aan voor een ♀ in zijne standaard-collectie.

Cryptocephalus bipunctatus L. De ab.c. *cautus* WEISE, welke moet heeten: *obliteratipennis* PIC (= *cautus* WEISE). werd door Dr. MAC GILLAVRY bij Arnhem gevangen en welwillend voor mijne collectie afgestaan. Bij deze a. is alleen de zwarte schouderstip voorhanden.

Chrysomela geminata PAYK. De heer A. E. KERKHOVEN

ving bij Valkenburg (Limb.), Aug., een fraai groen exemplaar, zooals ik nimmer uit Nederland zag en, naar het schijnt, uit Oost-Europa bekend is, althans REITTER zegt: „sehr selten ganz schwarz [a. * *nigra* WSE. (niet incl.)] oder grasgrün (a. *perviridis* nov.)”, welke laatste ab.c., al geeft REITTER Podolien en Rumänien als vindplaatsen op, toch volkomen op ons exemplaar doelt. Zwartgroene exemplaren zijn mij uit Nederland niet bekend. Ik vermoed, dat de a. *perviridis* REITT. ook wel elders in West-Europa zal gevonden zijn. Dank zij de vrijgevigheid van den heer KERKHOVEN is het exemplaar in mijne collectie geplaatst.

Den Haag.

ED. EVERTS.

**Interessante vondsten, op de excursies bij
Ommen, Juni 1916, gevangen.**

<i>Leïstus rufomarginatus</i> DFTS.	<i>Euaesthetus atricapillus</i>
<i>Nebria livida</i> L. var. <i>lateralis</i>	[BOISD. & LAC.
<i>Omophron limbatus</i> F. [F.	<i>Stenus incanus</i> ER.
<i>Dyschirius obscurus</i> GYLH.	» <i>palposus</i> ZETT.
» <i>thoracicus</i> ROSSI	» <i>niveus</i> FAUV. faun.
[a. <i>niger</i> AHR.	[nov. sp.
» <i>politus</i> DEJ.	» <i>geniculatus</i> GRAV.
<i>Bembidion striatum</i> F.	<i>Bledius femoralis</i> GYLH.
» <i>velox</i> L.	» <i>denticollis</i> FAUV.
» <i>litorale</i> OLIV.	<i>Phyllodrepa vilis</i> ER.
[a. <i>melanoticum</i> H.WAGN.	<i>Bythinus bulbifer</i> REICHB.
<i>Hydroporus neglectus</i> SCHAUM.	<i>Cychramus luteus</i> F.
<i>Calodera riparia</i> ER.	<i>Rhizophagus politus</i> HELLW.
<i>Myllaena dubia</i> GRAV.	<i>Combocerus glaber</i> SCHALL.
<i>Hypocyptus seminulum</i> ER.	[faun. nov. sp.
<i>Tachyporus transversalis</i>	<i>Syncalypta paleata</i> ER.
[GRAV.	<i>Heterocerus intermedius</i> KSW.
<i>Philonthus decorus</i> GRAV.	<i>Helophorus arvernicus</i> MLS.
» <i>nigrita</i> GRAV.	<i>Agrilus elongatus</i> HRBST.
<i>Lathrobium rufipenne</i> GYLH.	» <i>laticornis</i> ILL.
» <i>laevipenne</i> HEER.	<i>Cardiophorus ruficollis</i> L.